

Dr. Ion Rebeca

Judecător la Curtea de Apel Pitești

Legea pensiilor comentată și adnotată

**Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și
Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii
Prezentare comparativă**

Editura
Hamangiu
2019

Cuprins

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE 5

Art. 1. [Domeniul de aplicare].....	5
Art. 2. [Principiile sistemului public de pensii].....	10
Art. 3. [Înțelesul unor termeni și expresii]	25
Art. 4. [Casa Națională de Pensii Publice]	36
Art. 5. [Asigurații sistemului public de pensii]	41
Art. 6. [Persoanele asigurate obligatoriu în sistemul public de pensii. Asigurarea în baza contractului de asigurare socială].....	43
Art. 7. [Declarația nominală de asigurare].....	57
Art. 8. <i>Abrogat</i>	65
Art. 9. <i>Abrogat</i>	65
Art. 10. [Alte acte doveditoare].....	65
Art. 11. [Declarația de asigurare]	74
Art. 12. [Contractul de asigurare socială].....	80
Art. 13. [Modificarea venitului asigurat]	82
Art. 14. <i>Abrogat</i>	84
Art. 15. [Evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale].....	84
Art. 16. [Stagiul de cotizare]	88
Art. 17. [Persoane asigurate prin efectul legii, în baza legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001]	98
Art. 18. [Perioadele suplimentare la vechimea în muncă]	105
Art. 19. [Constituirea stagiului de cotizare]	107

CAPITOLUL II. BUGETUL ASIGURĂRILOR SOCIALE

DE STAT..... 114

Art. 20. [Bugetul asigurărilor sociale de stat].....	114
Art. 21. [Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat]	115

Art. 22. [Fondul de rezervă]	120
Art. 23. [Obligația de informare]	123
Art. 24. [Dinamica bugetului asigurărilor sociale de stat]....	127
Art. 25. [Disponibilitățile bănești ale asigurărilor sociale de stat]	127
Art. 26. [Acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat]	128

CAPITOLUL III. CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE..... 130

Art. 27. [Contribuabilii sistemului public de pensii. Cotele de contribuții de asigurări sociale]	130
Art. 28. [Condițiile de muncă]	137
Art. 29. [Condiții deosebite de muncă]	140
Art. 30. [Condiții speciale de muncă]	143
Art. 31. [Data de la care se datorează contribuția de asigurări sociale în baza contractului de asigurare]	169
Art. 32. [Contribuția de asigurări sociale datorată în baza contractului de asigurare]	174
Art. 33. [Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale obligatorii]	178
Art. 34. <i>Abrogat</i>	193
Art. 35. <i>Abrogat</i>	193
Art. 36. [Baza lunară de calcul pentru venitul înscris în contractul de asigurare]	193
Art. 37. [Sume exceptate de la plata contribuțiilor de asigurări sociale]	195
Art. 38. <i>Abrogat</i>	202
Art. 39. [Plata contribuțiilor de asigurări sociale obligatorii]	202
Art. 40. [Plata contribuțiilor de asigurări sociale datorate în baza contractului de asigurare]	214
Art. 41. [Administrarea creanțelor. Constatarea și sanționarea contravențiilor. Colaborarea ANAF și CNPP]	219
Art. 42. [Colectarea contribuțiilor de asigurări sociale datorate în baza contractului de asigurare]	225

Art. 43. <i>Abrogat.</i>	226
Art. 44. [Plata cu întârziere a contribuțiilor de asigurări sociale datorate în baza contractului de asigurare]	226
Art. 45. [Determinarea stagiului de cotizare]	229
Art. 46. <i>Abrogat.</i>	236
Art. 47. [Rezilierea contractului de asigurare socială]	236
Art. 48. <i>Abrogat.</i>	242
Art. 49. [Perioade asimilate stagiului de cotizare]	242
Art. 50. [Certificarea stagiului de cotizare]	252
 CAPITOLUL IV. PENSII	253
 Art. 51. [Categoriile de pensii]	253
<i>Secțiunea 1. Pensia pentru limită de vârstă</i>	260
Art. 52. [Pensia pentru limită de vârstă]	260
Art. 53. [Condiții de aplicare]	263
Art. 54. <i>Abrogat.</i>	273
Art. 55. [Reducerea vârstei standard de pensionare]	273
Art. 56. [Stagiul de cotizare efectuat în grupa I de muncă, anterior datei de 1 aprilie 2001. Stagiul de cotizare efectuat în condiții speciale]	282
Art. 57. [Stagiul de cotizare efectuat în zonele de expunere la radiații]	288
Art. 58. [Stagiul de cotizare efectuat în condiții de handicap preexistent calității de asigurat]	291
Art. 59. [Stagiul de cotizare pentru nevăzători]	303
Art. 60. [Cumulul stagiului de cotizare realizat în grupa I/condiții speciale de muncă și stagiul de cotizare realizat în condiții deosebite de muncă]	310
Art. 61. [Dispoziții aplicabile]	310
<i>Secțiunea a 2-a. Pensia anticipată</i>	314
Art. 62. [Pensia anticipată]	314
Art. 63. [Interdicția cumulării reducerii vârstei standard de pensionare cu o alta]	319

Art. 64. [Transformarea pensiei anticipate în pensie pentru limită de vârstă]	320
<i>Secțiunea a 3-a. Pensia anticipată parțială</i>	323
Art. 65. [Pensia anticipată parțială]	323
Art. 66. [Interdicția cumulării reducerii vârstei standard de pensionare cu o alta]	324
Art. 67. [Transformarea pensiei anticipate parțiale în pensie pentru limită de vârstă]	325
<i>Secțiunea a 4-a. Pensia de invaliditate</i>	328
Art. 68. [Pensia de invaliditate]	328
Art. 69. [Încadrarea în gradul de invaliditate]	334
Art. 70. [Dispoziții aplicabile]	337
Art. 71. [Procedura de evaluare a capacității de muncă]	337
Art. 72. [Contracte de prestări de servicii medicale]	357
Art. 73. [Pierderea capacității de muncă din cauza unor boli obișnuite sau a unor accidente care nu au legătură cu munca]	358
Art. 74. [Cazuri speciale]	362
Art. 75. [Stagiul potențial]	364
Art. 76. [Cazuri speciale de acordare a stagiului potențial]	368
Art. 77. [Indemnizația pentru însoțitor]	376
Art. 78. [Obligația de a participa la revizuirea medicală]	380
Art. 79. [Excepții de la obligația de a participa la revizuirea medicală]	387
Art. 80. [Convocarea pentru expertizare a pensionarului de invaliditate]	390
Art. 81. [Obligația respectării programelor recuperatorii]	394
Art. 82. [Transformarea pensiei de invaliditate în pensie pentru limită de vârstă]	396
<i>Secțiunea a 5-a. Pensia de urmaș</i>	399
Art. 83. [Pensia de urmaș]	399
Art. 84. [Dreptul copiilor la pensia de urmaș]	402

Art. 85. [Dreptul soțului supraviețuitor la pensia de urmaș]	404
Art. 86. [Dreptul soțului supraviețuitor la pensia de urmaș în condiții speciale]	405
Art. 87. [Situția soțului supraviețuitor care nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 85 și la art. 86 alin. (1)]	409
Art. 88. [Soțul supraviețuitor care are în îngrijire copil/i în vârstă de până la 7 ani]	411
Art. 89. [Stabilirea pensiei de urmaș]	413
Art. 90. [Pensia de urmaș în cazul orfanilor]	416
Art. 91. [Recalcularea pensiei de urmaș]	417
Art. 92. [Dreptul de opțiune]	418
Art. 93. [Obligația de a urma programele recuperatorii]	418
<i>Secțiunea a 6-a. Calculul pensiilor</i>	420
Art. 94. [Cuantumul pensiei]	420
Art. 95. [Punctajul mediu anual]	423
Art. 96. [Punctajul anual. Punctajul lunar]	434
Art. 97. [Determinarea punctajului lunar pentru perioadele asimilate]	460
Art. 98. [Determinarea punctajului lunar în alte situații]	464
Art. 99. [Majorarea punctajului lunar]	467
Art. 100. [Majorarea punctajului lunar în alte situații]	469
Art. 101. <i>Abrogat</i>	469
Art. 102. <i>Abrogat</i>	470
<i>Secțiunea a 7-a. Stabilirea și plata pensiilor</i>	487
Art. 103. [Acordarea dreptului la pensie]	487
Art. 104. [Data acordării pensiilor]	496
Art. 105. [Plata pensiei]	502
Art. 106. [Decizia privind dreptul la pensie]	504
Art. 107. [Decizia de revizuire. Recalcularea pensiei]	509
Art. 108. [Termenul de plată al pensiei]	527
Art. 109. [Modalitatea prin care se efectuează plata pensiei]	528

Art. 110. [Cheltuielile cu transmiterea drepturilor de asigurări sociale și a documentelor de informare]	533
Art. 111. [Plata pensiei beneficiarilor nerezidenți]	534
Art. 112. [Operațiuni de plată a pensiei]	537
Art. 113. [Încetarea plății pensiei]	538
Art. 114. [Suspendarea plății pensiei]	542
Art. 115. [Reluarea plății pensiei/indemnizației pentru însoțitor]	555
Art. 116. [Încetarea, suspendarea sau reluarea plății pensiei. Modificarea drepturilor de pensie]	559
Art. 117. [Dispoziții aplicabile]	559
Art. 118. [Cumulul drepturilor de pensie cu alte venituri]	559
Art. 119. [Obligația de comunicare a modificărilor]	568
Art. 120. [Situția sumelor neîncasate în cazul decesului pensionarului]	569

CAPITOLUL V. ALTE DREPTURI DE ASIGURĂRI SOCIALE 573

Art. 121. [Alte drepturi de asigurări sociale]	573
Art. 122. [Prestațiile privind tratamentul balnear]	575
Art. 123. [Biletele de odihnă]	578
Art. 124. [Numărul biletelor acordate]	579
Art. 125. [Ajutorul de deces]	582
Art. 126. [Ajutorul de deces cuvenit pentru un membru de familie neasigurat]	587
Art. 127. [Acordarea ajutorului de deces]	591
Art. 128. <i>Abrogat.</i>	593
Art. 129. [Achitarea ajutorului de deces]	593
Art. 130. [Solicitarea ajutorului de deces]	595
Art. 130¹. [Ajutorul de deces pentru șomeri]	597
Art. 130². [Consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal]	598

CAPITOLUL VI. CASA NAȚIONALĂ DE PENSII PUBLICE..... 599

Art. 131. [Organizarea și funcționarea Casei Naționale de Pensii Publice].....	599
Art. 132. <i>Abrogat.</i>	600
<i>Secțiunea 1. Organizarea CNPP</i>	603
Art. 133. [Organizarea CNPP]	603
Art. 134. [Statutul CNPP]	609
Art. 135. <i>Abrogat</i>	610
Art. 136. [Ordonatorii de credite].....	610
Art. 137. [Cheltuielile pentru organizarea și funcționarea sistemului public de pensii]	611
<i>Secțiunea a 2-a. Atribuțiile CNPP și ale caselor teritoriale de pensii</i>	612
Art. 138. [Atribuțiile CNPP].....	612
Art. 139. [Atribuțiile caselor teritoriale de pensii].....	624
Art. 140. [Controlul asupra modului de îndeplinire a atribuțiilor în sistemul public de pensii].....	628
Art. 141. [Salarizarea personalului CNPP și al caselor teritoriale de pensii].....	629

CAPITOLUL VII. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ..... 631

Art. 142. [Răspunderea juridică].....	631
<i>Secțiunea 1. Infrațiuni</i>	632
Art. 143. <i>Abrogat</i>	632
<i>Secțiunea a 2-a. Contravenții</i>	632
Art. 144. [Contravenții]	632
Art. 145. [Sanțiuni]	634
Art. 146. [Constatarea și aplicarea contravențiilor]	635
Art. 147. [Regimul juridic al amenzilor contravenționale].....	636
Art. 148. [Dispoziții aplicabile].....	636

CAPITOLUL VIII. JURISDICȚIA ASIGURĂRILOR SOCIALE 638

Art. 149. [Contestarea deciziilor emise]	638
Art. 150. [Comisia Centrală de Contestatăii]	643
Art. 151. [Comunicarea și contestarea hotărârilor Comisiei Centrale de Contestatăii]	647
Art. 152. [JurisdicȚia asigurărilor sociale]	654
Art. 153. [CompetenȚa materială a tribunalelor]	655
Art. 154. [CompetenȚa teritorială]	661
Art. 155. [Apelul împotriva hotărârilor tribunalelor]	668
Art. 156. [DispoziȚii aplicabile]	668
Art. 157. [Scutirea de taxă de timbru]	668

CAPITOLUL IX. DISPOZIȚII TRANZITORII 670

Art. 158. [Stagiile de cotizare realizate până la data de 1 aprilie 2001]	670
Art. 159. [Dovada stagiului de cotizare pentru perioada cuprinsă între 1 aprilie 2001 și data intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010]	679
Art. 160. [Certificarea stagiului de cotizare]	681
Art. 161. [Scutirea de plata taxelor pentru eliberarea actelor doveditoare]	681
Art. 162. [Baza de calcul al punctajului mediu anual/numărului total de puncte]	683
Art. 162¹. [Calculul punctajului lunar în cazul șomerilor care au primit plăți compensatorii]	687
Art. 163. [Determinarea punctajului lunar în cazul persoanelor asigurate în alte sisteme de asigurări integrate sistemului de asigurări sociale de stat]	688
Art. 164. [Determinarea punctajelor lunare în cazul perioadelor necontributive]	690
Art. 165. [Determinarea punctajelor lunare în alte condiȚii]	694
Art. 166. [Determinarea punctajelor lunare după data de 1 aprilie 2001]	708
Art. 167. <i>Abrogat.</i>	710

Art. 168. [Fondul pentru pensia suplimentară].....	710
Art. 169. [Creșterea punctajelor anuale]	711
Art. 169¹. [Creșterea punctajelor anuale în alte condiții]	714
Art. 169². [Recalcularea punctajului mediu anual]	720
Art. 170. [Aplicarea indicelui de corecție].....	721
Art. 171. [Reglementarea unitară a pensiilor în sistemul public de pensii]	725
Art. 172. [Stabilirea punctajului lunar în cazul asigurării simultane a persoanei la mai multe sisteme de asigurări sociale integrate sistemului public]	727
Art. 173. [Legea aplicabilă în cazul modificării pensiei de urmași a pensiei de invaliditate].....	728
Art. 174. [Aplicarea legii în timp]	730
Art. 175. [Modelul contractului de asigurare socială]	731
Art. 176. [Conturi pentru virarea contribuțiilor de asigurări sociale].....	732
Art. 177. <i>Abrogat.</i>	732
Art. 178. [Aplicarea normelor în raport de data deschiderii dreptului la pensie sau data depunerii cererii]	732
CAPITOLUL X. DISPOZIȚII FINALE	734
Art. 179. [Recuperarea sumelor cu titlu de prestații de asigurări sociale]	734
Art. 180. [Recuperarea sumelor cu titlu de prestații de asigurări sociale rezultate ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni]	742
Art. 181. [Modalitatea de recuperare a debitelor reprezentând sume plătite cu titlu de prestații de asigurări sociale]	744
Art. 182. [Obligația angajatorilor].....	754
Art. 183. [Actele emise de CNPP]	754
Art. 184. [Baza de date privind asigurații sistemului public de pensii]	754

Art. 185. [Modalitatea de plată a drepturilor finanțate din bugetul de stat]	755
Art. 185¹. [Plata serviciilor efectuate de către alte instituții către CNPP]	755
Art. 186. <i>Abrogat.</i>	756
Art. 187. [Sursa de plată a pensiilor provenite din fostul sistem de asigurări sociale al agricultorilor]	756
Art. 188. <i>Abrogat.</i>	758
Art. 189. [Baza de calcul al contribuției de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale]	758
Art. 190. [Aplicația informatică]	759
Art. 191. [Expertizele în litigiile de asigurări sociale]	759
Art. 192. [Recunoașterea stagiilor de cotizare]	760
Art. 192¹. [Recalcularea dreptului la pensie în cazul realizării stagiilor de cotizare în sistemul public de pensii și sistemul pensiilor militare]	761
Art. 193. [Intrarea în vigoare]	764
Art. 194. [Dispoziții de modificare și completare]	764
Art. 195. [Anexe]	764
Art. 196. [Dispoziții de abrogare]	764
 ANEXA NR. 1	 769
ANEXA NR. 2	770
ANEXA NR. 3	775
ANEXA NR. 4	794
ANEXA NR. 5	795
ANEXA NR. 6	809
ANEXA NR. 7	811
ANEXA NR. 8	815

Art. 48.^[1] Abrogat.

Art. 49. [Perioade asimilate stagiului de cotizare]

(1) În sistemul public de pensii se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare perioade asimilate, în care asiguratul:

- a) a beneficiat de pensie de invaliditate;
- b) a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, cu condiția absolvirii acestora cu diplomă;
- c) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat;
- d) a beneficiat, în perioada 1 aprilie 2001-1 ianuarie 2006 de indemnizații de asigurări sociale, acordate potrivit legii;
- e) a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2005, de concediu pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de accident de muncă și boli profesionale;
- f) a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2006, de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani;

g)^[2] *Abrogată.*

(2) Asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ superior, conform prevederilor alin. (1) lit. b), beneficiază de asimilarea, ca stagiu de cotizare, a unei singure perioade de studii, la alegere.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1) beneficiază de perioadele asimilate dacă în aceste perioade nu au realizat stagii de cotizare în condițiile prezentei legi.

(4) Perioadele asimilate prevăzute la alin. (1) se valorifică pentru obținerea prestațiilor de asigurări sociale în condițiile prevăzute de prezenta lege.

^[1] Abrogat prin art. I pct. 53 din O.U.G. nr. 103/2017.

^[2] Abrogată prin art. I pct. 54 din O.U.G. nr. 103/2017.

Legea nr. 127/2019:

Art. 14. (1) În sistemul public de pensii sunt considerate perioade asimilate acele perioade în care asiguratul:

- a) a beneficiat de pensie de invaliditate;
 - b) a urmat cursurile de zi sau, după caz, cu frecvență ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, ori a unui ciclu de studii universitare, cu condiția absolvirii acestora/acestui cu diplomă, diplomă de licență, diplomă de master sau diploma de doctor, după caz;
 - c) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat;
 - d) a beneficiat, în perioada 1 aprilie 2001-1 ianuarie 2006, de indemnizații de asigurări sociale, acordate potrivit legii;
 - e) a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2005, de concediu pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de accident de muncă și boli profesionale;
 - f) a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2006, de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 7 ani;
 - (...)
 - h) a realizat perioade necontributive care au constituit vechime în muncă în baza legislației în vigoare până la data de 1 aprilie 2001.
- (2) Asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ superior, sau, după caz, mai multe cicluri de studii universitare de același nivel conform prevederilor alin. (1) lit. b) beneficiază de asimilarea, ca stagiu de cotizare, a unei singure perioade de studii de același nivel, la alegere.
- (3) Perioadele prevăzute la alin. (1) se valorifică numai în situația în care aceste perioade nu se suprapun cu stagii de cotizare realizate în condițiile prezentei legi.
- (4) Perioadele asimilate prevăzute la alin. (1) se valorifică pentru obținerea unei categorii de pensie în condițiile prevăzute de prezenta lege.

COMENTARII

1. Aspecte generale. Stagiul de cotizare, de regulă, este perioada de timp în care se datorează contribuții de asigurări sociale fie în baza legii, fie în baza contractului de asigurare, motiv pentru care în sistemul public de pensii mai este definit și prin sintagma „perioadă contributivă” pen-

tru a se face distincție de „perioada necontributivă” asimilată stagiului de cotizare în favoarea persoanelor care se află într-una dintre situațiile expres și limitativ prevăzute de lege.

2. Pensia de invaliditate. Potrivit art. 49 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 263/2010, se asimilează stagiului de cotizare perioada în care persoana a beneficiat de pensie de invaliditate. Față de dispozițiile art. 49 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, care limitează beneficiul stagiilor asimilate la persoanele care nu au realizat venituri din care să fie plătite contribuțiile de asigurări sociale, se pune în discuție situația persoanelor care beneficiază de pensie de invaliditate gradul III și care pot să cumuleze pensia cu venituri din activități independente.

În lipsa unei referiri exprese la gradul de invaliditate, putem spune că de acest drept beneficiază și pensionarii înscrși la pensie de invaliditate gradul III care au cumulat pensia cu veniturile realizate din activități dependente, astfel că acesta este singurul caz din reglementarea actuală când pentru stabilirea dreptului la pensie pentru limită de vârstă se are în vedere atât perioada asimilată stagiului de cotizare, cât și stagiul de cotizare realizat pentru plata contribuțiilor sociale.

Gradul III de invaliditate presupune pierderea a cel puțin jumătate din capacitatea de muncă a persoanei, aceasta putând să presteze o activitate profesională pe durata unui program de lucru ce nu trebuie să depășească patru ore. Veniturile realizate de către persoana care beneficiază de pensie de invaliditate gradul III fac parte din categoria acelor pentru care asigurarea în sistemul public de pensii este obligatorie.

La o primă analiză, față de dispozițiile art. 49 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, persoana care a beneficiat de pensie de invaliditate, dar a realizat și venituri din activități independente, nu poate să beneficieze și de stagiile de cotizare asimilate, în acest sens fiind pronunțate soluții și în jurisprudență.

Fiind vorba de o pensie de invaliditate stabilită potrivit legislației anterioare, Legea nr. 19/2000, operează schimbarea gradului de invaliditate gradul III în gradul II, fiind astfel incidente dispozițiile art. 132 lit. d) din H.G. nr. 257/2011, și nu dispozițiile art. 62 alin. (1) lit. d) din H.G. nr. 257/2011 care reglementează la situația în care dreptul la pensie al asiguratului s-a deschis după intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010.

Așadar, cu data de 1 februarie 2016, operând o schimbare a gradului de invaliditate, sunt incidente dispozițiile art. 132 alin. (2) din H.G. nr. 257/2011

care prevăd că în situația schimbării gradului de invaliditate după intrarea în vigoare a legii, pentru o pensie stabilită pe baza legislației anterioare, stagiile asimilate prevăzute la art. 49 alin. (1) lit. a) din lege, realizate după pensionare și neluate în calcul la ultima schimbare de grad, nu se valorifică.

(C.A. Craiova, s. I civ., dec. nr. 3000 din 2 iunie 2016,
<http://rolii.ro>)

Atât sub imperiul Legii nr. 19/2000, cât și al Legii nr. 263/2010, în sistemul public de pensii se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite perioade asimilate, în care asiguratul a beneficiat de pensie de invaliditate, astfel încât în mod corect prima instanță a luat în calcul la stabilirea pensiei și perioada în care reclamanta a beneficiat de pensie pentru pierderea capacității de muncă, neputând fi reținută o justificare obiectivă pentru diferența de tratament aplicată unor persoane aflate în situații similare.

(C.A. Oradea, s. I civ., dec. nr. 745 din 5 octombrie 2015,
<http://rolii.ro>)

Prin reglementarea perioadei asimilate cu stagiul de cotizare s-a urmărit acordarea unui beneficiu unor categorii de persoane aflate într-o situație deosebită care le împiedică să realizeze venituri în condiții de muncă obișnuite.

Dispoziția prevăzută în favoarea unei categorii de persoane care din cauza capacității de muncă nu au putut să realizeze stagiul minim de cotizare ar fi reală și efectivă numai dacă ar recunoaște dreptul persoanei să opteze fie pentru perioada reprezentând stagiul de cotizare cel mai avantajos, fie pentru adăugarea stagiului asimilat la stagiul corespunzător perioadei de plată a contribuțiilor de asigurări sociale.

Dispozițiile art. 49 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 sunt aplicabile numai la data deschiderii inițiale a dreptului la pensie, nu și în cazul transformării pensiei de invaliditate în pensie pentru limită de vârstă.

Posibilitatea adăugării la perioada asimilată și a stagiilor de cotizare realizate ulterior a fost apreciată de către Înalta Curte de Casație și Justiție la dezlegarea unor chestiuni de drept în legătură cu pensia anticipată parțială, argumentele cumulării celor două stagii fiind valabile și în situația pe care o analizăm.

Soluția cumulării perioadei asimilate cu stagiul de cotizare realizat în perioada pensiei de invaliditate gradul III este judicioasă, pentru că pensia de invaliditate se transformă în pensie pentru limită de vârstă, iar

la calculul dreptului trebuie să se țină cont de toate stagiile de cotizare inclusiv de acelea recunoscute de către legiuitor ca un beneficiu de care titularul nu mai poate fi lipsit.

A proceda altfel, respectiv a ține cont numai de stagiul de cotizare realizat în perioada pensiei de invaliditate, presupune a crea persoanei un prejudiciu, baza de calcul al contribuției de asigurări sociale reprezentând-o venitul brut corespunzător unui program de lucru care nu poate să depășească patru ore. Într-o asemenea situație, cuantumul dreptului la pensia pentru limită de vârstă ar fi mai mic decât în cazul în care se ține cont de perioada asimilată, stagiul de cotizare fiind calculat în raport de venitul minim pe economie situație contrară voinței legiuitorului de a procura persoanei un beneficiu, și nu de a-i cauza o pagubă.

În sistemul public de pensii, pot cumula pensia cu venituri provenite din situații pentru care asigurarea este obligatorie, în condițiile legii, următoarele categorii de pensionari: pensionarii pentru limită de vârstă; nevăzătorii; pensionarii de invaliditate gradul III, precum și copiii, pensionari de urmaș, încadrați în gradul III de invaliditate; copiii, pensionari de urmaș, prevăzuți la art. 84 lit. a) și b).

Rezultă că pentru celelalte categorii de pensionari este interzis cumulul pensiei cu venituri provenite din situații pentru care asigurarea este obligatorie, în condițiile legii.

Or, persoanele încadrate la art. 6 alin. (1) pct. IV din Legea nr. 263/2010 sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii, dacă realizează, în mod exclusiv, un venit brut pe an calendaristic echivalent cu cel puțin de 4 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Potrivit celor mai sus indicate, intimata-reclamantă nu a realizat în anii 2013 și 2014 plafonul impus de dispoziția din legea privind sistemul unitar de pensii, respectiv cel puțin de 4 ori câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru a se afla în situația de a fi asigurată obligatoriu (dispoziție abrogată – *n.n.*).

(C.A. Suceava, s. I civ., dec. nr. 654 din 29 iunie 2016,
în Revista de Drept Social nr. 4/2016, p. 48-51)

► Art. 32 din Normele de aplicare: Perioadele necontributive prevăzute la art. 49 din lege reprezintă perioade asimilate stagiului de cotizare.

1. Din interpretarea art. 49 alin. (4) din Legea nr. 263/2010 rezultă că perioadele asimilate se valorifică doar pentru obținerea prestațiilor de

asigurări sociale, ceea ce înseamnă că perioadele asimilate nu se iau în considerare atunci când se analizează stagiul complet de cotizare pentru a se stabili aplicabilitatea art. 79 alin. (1) lit. c) din lege, acest stagiul complet de cotizare fiind în cazul reclamantului de 35 de ani.

Din probatoriul administrat în cauză rezultă că reclamantul are doar un stagiul de cotizare de 27 de ani, 7 luni și 19 zile. Nefiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 79 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 263/2010, în mod corect reclamantul a fost supus revizuirii medicale.

În ceea ce privește netemeinicia schimbării gradului de invaliditate din gradul II în gradul III, reclamantul nu a administrat probe. Atât comisia inițială, cât și comisia de contestații a stabilit, în urma examenului clinic și al actelor medicale depuse la dosarul medical, gradul III de invaliditate, grad ce nu poate fi cenzurat de instanța de judecată.

2. Drepturile de pensie ale reclamantului au fost diminuate ca urmare a modificării gradului de invaliditate. Decizia a fost emisă ca o consecință a modificării gradului de invaliditate din gradul II în gradul III, celelalte date fiind preluate din dosarul inițial de pensie. Reclamantul nu a contestat deciziile anterioare de pensie și nici nu a investit casa de pensii cu o cerere de recalculare a pensiei în raport de alte venituri realizate și nementionate în carnetul de muncă, astfel că, în mod corect, prima instanță a respins pretențiile de recalculare a pensiei în raport de principiul contributivității.

*(C.A. Timișoara, s. lit. de mun. și asig. soc.,
dec. civ. nr. 450 din 7 aprilie 2016, portal.just.ro)*

3. Perioada studiilor universitare se consideră perioadă asimilată stagiului de cotizare numai dacă persoana a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar organizat potrivit legii pe durata normală de studii cu condiția absolvirii acestora cu diplomă.

Nu este îndeplinită condiția privind forma de zi a învățământului superior pentru a fi valorificată perioada studiilor superioare la pensie. Condiția formei de zi de cursurilor de învățământ, impusă de legiuitor nu constituie o discriminare.

Pe de altă parte, discriminarea constă în aplicarea de tratamente diferențiate unor situații analoge sau comparabile, iar, pe de altă parte, potrivit art. 49 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, persoanele beneficiază de perioadele asimilate dacă în aceste perioade nu au realizat stagii de cotizare în condițiile legii.

Legiuitorul a asimilat, așadar, stagiului de cotizare, doar situațiile expres, reglementate, la art. 49 alin. (1) și care nu se suprapune cu perioada în care nu s-au realizat stagii de cotizare în condițiile legii.

Astfel, în perioada cât a urmat cursurile învățământului superior, a avut calitatea de cadru militar activ, realizând astfel stagii de cotizare în condițiile legii, ceea ce potrivit art. 49 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, exclude posibilitatea valorificării la pensie a perioadei cât a urmat cursurile în învățământului superior, în forma fără frecvență.

*(C.A. București, s. a-VII-a confl. mun. și asig. soc.,
dec. nr. 1113 din 3 martie 2016, <http://rolii.ro>)*

Întreruperea cursurilor universitare urmare a măsurii exmatriculării dispusă din motive politice de dictatură după instaurarea regimului politic de la 6 martie 1945, deși este un motiv care a creat o imposibilitate obiectivă pentru persoana în cauză să continue studiile, nu poate să fie avut vedere pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute asimilării stagiului de cotizare în acest sens, ci în sensul considerării vechimii în muncă stabilite în condițiile Decretului-lege nr. 118/1990.

Dacă s-ar adopta o altă soluție, aceea a aprecierii perioadei în care persoana a fost împiedicată în mod abuziv să-și continue studiile, ca perioadă echivalentă studiilor universitare în sensul art. 49 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 263/2010, ar însemna o recunoaștere a absolvirii formei de învățământ, contrar normelor de reglementare a învățământului universitar care impune condiția absolvirii numai după eliberarea diplomei.

Potrivit art. 11 din Decretul-lege nr. 118/1990, persoanele care fac dovada, printr-o hotărâre judecătorească de constatare, că nu au putut să-și exercite profesia sau, după caz, ocupația pe perioada în care au fost persecutate sau urmărite din motive politice beneficiază de vechime în muncă pe perioada în care s-au aflat în această situație.

Și persoana exmatriculată de la o instituție de învățământ universitar din motive politice poate să solicite să-i fie recunoscută vechimea în muncă, perioada cât a durat efectul măsurii politice echivalând cu perioada studiilor universitare de durată normală prevăzută de legea de organizare a învățământului universitar. Prin sintagma „ocupație”, se poate înțelege și ocupația persoanei pentru desăvârșirea studiilor universitare, legiuitorul folosind-o distinct de sintagma profesie ceea ce presupune că s-au avut în vedere atât persoanele angajate în exercitare profesiei, cât și persoanele aflate în cursul pregătirii profesionale,

perioadă cuprinsă în noțiunea cu un conținut mai larg, aceea de ocupație.

► Art. 131 din Normele de aplicare: (1) În cazul persoanelor care au urmat cursurile de zi ale unor instituții de învățământ superior, dovada absolvirii cursurilor de zi și a duratei normale a studiilor se face cu diploma însoțită de foaia matricolă sau adeverință din care să rezulte forma de învățământ, durata normală și perioada studiilor.

(2) În cazul persoanelor care au urmat cursurile de zi ale unor instituții de învățământ superior în străinătate, documentele doveditoare se prezintă traduse și legalizate.

(3) În situația persoanelor care pot dovedi, prin acte, imposibilitatea obținerii documentelor care atestă forma de învățământ și durata studiilor, valorificarea perioadelor respective se face în baza declarației pe propria răspundere.

(4) În cazul persoanelor înscrise la pensie anterior datei de 1 aprilie 2001, ale căror drepturi de pensie au fost recalculate în baza Legii nr. 276/2004 pentru completarea art. 169 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, prin valorificarea perioadei în care au urmat cursuri de zi ale unor instituții de învățământ superior, pentru dovedirea duratei normale a studiilor și a formei de învățământ rămân valabile declarațiile date pe propria răspundere.

4. Incapacitatea temporară de muncă. Într-o imposibilitate obiectivă de a realiza venituri pentru plata contribuțiilor sociale la bugetul de asigurări se află și persoana aflată în concediu medical pentru incapacitate temporară de muncă, urmare a unui accident de muncă și a bolilor profesionale. Pentru ca perioada de concediu medical să fie asimilată stagiului de cotizare se impune ca incapacitatea temporară de muncă să fie cauzată de un accident de muncă sau de o boală profesională, și nu din alte cauze, data apariției sale fiind după 1 ianuarie 2005, față de caracterul excepțional al motivului de asimilare a perioadei contributive.

Accidentul de muncă este definit în art. 5 din Legea nr. 319/2006 privind securitatea și sănătatea în muncă^[1] ca „o vătămare violentă a organismului, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu

^[1] M. Of. nr. 646 din 26 iulie 2006.

și care provoacă incapacitate temporară de muncă de cel puțin 3 zile calendaristice, invaliditate ori deces” [lit. g)], iar boala profesională este definită ca „afecțiunea care se produce ca urmare a exercitării unei meserii sau profesii, cauzată de agenți nocivi fizici, chimici ori biologici caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului, în procesul de muncă” [lit. h)].

Incapacitatea temporară de muncă cauzată în alte condiții decât acelea pentru care se poate reține existența unui accident de muncă sau boală profesională în sensul definit de lege nu reprezintă cauză de asimilare a stagiului de cotizare.

NOTĂ: În noua reglementare sunt aduse mai multe *clarificări situațiilor asimilate stagiului de cotizare*, cum este cazul persoanelor care au urmat cursurile de zi sau cu frecvență ale învățământului universitar, cu condiția absolvirii cu diplomă. Sunt astfel asimilate stagiului de cotizare perioada absolvirii cu diplomă a cursurilor de masterat sau doctorat.

Este asimilată stagiului de cotizare vechimea în muncă recunoscută persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată începând cu data de 6 martie 1945, persoanelor deportate în străinătate sau constituite prizonierat potrivit art. 1 din Decretul-lege nr. 118/1990.

Reglementarea cuprinsă în art. 17 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 263/2010 și art. 14 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 127/2019 este diferită în ceea ce privește modul de apreciere a drepturilor recunoscute în favoarea unor persoane în condițiile Decretului-lege nr. 118/1990 în sistemul public de pensii. În actuala reglementare, perioada de persecutare din motive politice la care au fost supuse persoanele de către regimul comunist constituie vechime în muncă, respectiv stagiul de cotizare în sistemul public de pensii. În viitoarea reglementare însă, deși perioada respectivă constituie vechime în muncă este considerată perioadă asimilată stagiului de cotizare.

Specific perioadei necontributive este neplata contribuției la bugetul de asigurări sociale, indiferent dacă această perioadă constituie sau nu vechime în muncă, deși în majoritatea cazurilor perioadele respective sunt considerate și vechime în muncă. Apreciem că această reglementare se încadrează în excepția de la regula plății contribuțiilor de asigurări sociale, motiv pentru care perioada în cauză nu putea fi apreciată

decât una necontributivă, o astfel de reglementare nefiind de natură să afecteze dreptul de asigurări sociale.

Același regim juridic îl au și perioadele necontributive care au constituit vechime în muncă potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, cu titlu de exemplu, perioadele suplimentare acordate unor categorii de persoane pentru condițiile în care și-au desfășurat activitatea în grupele I și II de muncă.

Potrivit art. 14 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 127/2019, a fost extinsă perioada necontributivă în care persoana a beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2006, de concediu de creștere a copilului cu handicap de la 3 la 7 ani, în acord cu principiul susținerii familiei pentru creșterea copiilor cu astfel de probleme. Prevederea este aplicabilă numai persoanelor care au beneficiat de concediu de creștere a copilului cu handicap de până la 7 ani, începând cu data de 1 ianuarie 2006.

Legiuitorul a avut în vedere această dată, pentru că în cazul persoanelor care au beneficiat de concediu pentru creșterea copilului în perioada 1 aprilie 2001-1 ianuarie 2006, la calculul punctajului anual se are în vedere indemnizația acordată în acea perioadă asimilată stagiului de cotizare, potrivit art. 18 alin. (1) și (4) din O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea copilului în vederea creșterii copilului.